

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
13 juni 2018
Ons kenmerk
TIP/U201800427
Lbr. 18/031
Telefoon
06 12768541
Bijlage(n)
1

Onderwerp

Invoering abonnementstarief in de Wmo, Transformatiefonds en verlengde pleegzorg

Samenvatting

In deze ledenbrief wordt u geïnformeerd over de invoering van het abonnementstarief in de Wmo, het Transformatiefonds en over verlengde pleegzorg.

Het kabinet wil in 2019 een vaste maximale bijdrage Wmo van € 17,50 invoeren. Vanaf 2020 gaat het abonnementstarief Wmo gelden. Dit komt in de plaats van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage. De afgelopen maanden is de VNG met het ministerie van VWS het gesprek aangegaan om de consequenties van de maatregel in kaart te brengen en om de maatregel nader uit te werken.

In het bestuurlijk overleg met minister Hugo de Jonge (VWS) van 24 mei jl. heeft de VNG de conclusie getrokken dat niet is voldaan aan de afspraak die eerder dit jaar is gemaakt, namelijk dat Rijk en gemeenten gezamenlijk maatregelen zouden ontwikkelen om te voorkomen dat met het abonnementstarief een openeinderegeling ontstaat. Gemeenten en Rijk hebben over dergelijke maatregelen geen overeenstemming kunnen bereiken. Er zijn nu onvoldoende instrumenten beschikbaar waarmee gemeenten de aanzuigende werking kunnen beperken.

Er werd ook geen overeenstemming bereikt over het onderbrengen van een aantal algemene voorzieningen onder het abonnementstarief. De minister houdt hier aan vast. De VNG vindt dit onverstandig en moeilijk uitvoerbaar voor gemeenten. Ook wil de minister de woningaanpassingen niet uitzonderen van het abonnement. Gebleken is dat er onder veel gemeenten geen draagvlak is voor het abonnementstarief. Gemeenten vinden de maatregel principieel in strijd met de uitgangspunten van de eigen verantwoordelijkheid binnen de Wmo. Mensen die in staat zijn hun hulp, ondersteuning zelf te regelen en te betalen zouden deze niet van de overheid moeten krijgen. Aangezien het budget niet toeneemt, zal dit ten koste gaan van gebruikers van de Wmo die het niet zelf kunnen regelen en betalen.

Om deze redenen werkt de VNG niet meer mee aan de verdere gezamenlijke uitwerking van de maatregel. Het is nu aan de Tweede Kamer om hierover te oordelen en de inzet en argumenten van de VNG (gemeenten) te wegen.

Daarnaast wordt u in deze ledenbrief geïnformeerd over het Transformatiefonds. Bij deze ledenbrief is het document 'spelregels Transformatiefonds' opgenomen, een document van de VNG en het ministerie van VWS. Deze ledenbrief geeft een toelichting op dit document, zowel op de voorgeschiedenis, het doel, als de wijze van aanvraag.

Daarnaast is in het kader van het actieprogramma Zorg voor Jeugd de bestuurlijke afspraak gemaakt tussen rijk en VNG dat per 1 juli 2018 pleegzorg tot 21 jaar de nieuwe norm is. Het rijk heeft hiervoor structurele middelen ter beschikking gesteld in de meicirculaire. Deze ledenbrief geeft de achtergrond voor deze afspraak en de randvoorwaarden die tussen rijk en VNG zijn afgesproken.

Aan de leden**Datum**

13 juni 2018

Ons kenmerk

TIP/U201800427

Lbr. 18/031

Telefoon

06 12768541

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Invoering abonnementsstarief in de Wmo, Transformatiefonds en verlengde pleegzorg

Geacht college en gemeenteraad,

Deel 1: Abonnementstarief

Met deze brief informeren wij u allereerst over de stand van zaken rondom de besluitvorming over het abonnementsstarief Wmo.

Wat houdt abonnementsstarief in?

Het kabinet wil in 2019 een vaste maximale bijdrage Wmo van € 17,50 invoeren. Vanaf 2020 gaat het abonnementsstarief gelden. Het abonnementsstarief houdt in dat alle cliënten die gebruik maken van Wmo voorzieningen een vaste bijdrage van € 17,50 per vier weken gaan betalen. Deze bijdrage wordt onafhankelijk van het zorggebruik, inkomen en vermogen.

In 2019 wordt nog gewerkt met een tussenvariant. Het kabinet wil met deze maatregel een stapeling van zorgkosten tegengaan. Het abonnementsstarief is een van de maatregelen die het kabinet hiertoe neemt. Het kabinet neemt ook maatregelen rond eigen betalingen in de Zvw en Wlz. Bezien wordt nog of de inning van de vaste bijdrage van € 17,50 centraal of decentraal vorm gaat krijgen. Kunnen en willen gemeenten de inning doen per 2020, of blijft het bij het CAK?

Regeerakkoord en knelpunten

Het abonnementsstarief is opgenomen in het Regeerakkoord. Vanaf het begin was de VNG kritisch over deze maatregel, zowel op inhoudelijke gronden als met oog op de financiële risico's. Gelijktijdig met de gesprekken over het Interbestuurlijk Programma heeft de VNG een aantal knelpunten, waaronder BUIG, gestapelde tekorten, volumegroei jeugd en opneideregelingen, aangekaart en daarover afspraken met het kabinet gemaakt. Het Rijk compenseert de gemeenten voor de inkomstenderving (eerder door Rijk begroot op € 145 miljoen, zie meicirculaire). Verder is

afgesproken dat het Rijk en gemeenten in overleg zouden gaan om een 'openeinderegeling' te voorkomen.

VNG-enquête, internetconsultatie VWS, standpunten VNG-commissie Gezondheid en Welzijn
Uit een VNG-enquête onder gemeenten, de VWS-internetconsultatie (voor de AMvB) en de besprekingen van dit onderwerp in de VNG-commissie Gezondheid en Welzijn, komt naar voren dat zeer veel gemeenten tegenstander zijn van een landelijke maatregel om een abonnementstarief in de Wmo in te voeren. Bij gemeenten leven principiële en praktische bezwaren, en financiële zorgen.

Bestuurlijke overleggen VNG en minister De Jonge

Er zijn de afgelopen maanden drie bestuurlijke overleggen geweest, op 14 maart, 24 april en 24 mei, waarin deze maatregel met minister Hugo de Jonge (VWS) is besproken. Op ambtelijk niveau is door de VNG, gemeenten en VWS intensief gewerkt aan de uitwerking van de maatregel en de voorbereiding van de besluitvorming. Van de zijde van het Rijk was en is er echter onvoldoende bereidheid om aan de bezwaren van gemeenten tegemoet te komen.

De minister heeft gemeenten geen instrumenten geboden die ons het vertrouwen geven dat zij daarmee de (onbedoelde) aanzuigende werking kunnen beperken. Daarmee is niet voldaan aan de hierboven genoemde afspraak. Ook is er geen overeenstemming bereikt over het per 2020 onderbrengen van bepaalde algemene voorzieningen onder het abonnementstarief en het in het abonnement onderbrengen van de woningaanpassing. (De minister wil nu beide in het abonnement opnemen; woningaanpassingen per 2019 en algemene voorzieningen per 2020).

Strijdig met uitgangspunten in de Wmo

De VNG was en is van mening dat het invoeren van het abonnementstarief geen goede maatregel is. Ten eerste is de maatregel in strijd met de decentralisatie en doorkruist hij het gemeentelijke eigen bijdragebeleid. Ten tweede gaat de maatregel in tegen het uitgangspunt van de eigen verantwoordelijkheid in de Wmo. Het kabinet zet een streep door de ingezette 'kanteling'. De huidige inkomensafhankelijke eigen bijdrage is een belangrijk instrument voor gemeenten om cliënten zelf de afweging te laten maken of zij een voorziening beter en goedkoper zelf kunnen regelen. Met een standaardtarief van € 17,50 hoeven burgers deze afweging niet meer te maken en kan de balans doorslaan naar de afweging "je bent een dief van je eigen portemonnee als je niet bij de gemeente aanklopt".

Instrumenten om de aanzuigende werking tegen te gaan, eigen krachttoets

Om een openeinderegeling te voorkomen, introduceerde de VNG in het bestuurlijk overleg de zogeheten 'eigen krachttoets'. Daarmee zouden gemeenten bij de toegang ook het vermogen en inkomen kunnen meewegen. Het is niet de bedoeling Wmo-voorzieningen inkomensafhankelijk te maken, maar om financieel maatwerk bij een individuele aanvraag mogelijk te maken. Deze toets zou als kan-bepaling een plek in de Wmo moeten krijgen. De VNG en VWS hebben de eigen krachttoets nader uitgewerkt. Binnen de coalitie bleek er uiteindelijk geen draagvlak voor te zijn.

De minister wil daarom niet verder gaan dan het opnemen van 'een haakje in de Wmo' dat het rijk de mogelijkheid geeft om via een AMvB maatregelen te nemen als zou blijken (uit de nog in te richten monitor) dat er sprake is van (onbedoelde) aanzuigende werking. En al zou er een maatregel komen: de VNG verwacht dat het dan weer een paar jaar zal duren voor een dergelijke maatregel van kracht is, het financiële probleem is dan al bij gemeenten opgetreden. Bovendien is

het tot nu toe niet mogelijk gebleken om deze maatregelen zo te formuleren dat er niet toch sprake is van een soort van inkomenstoets: daarvoor is politiek geen draagvlak. In dit opzicht zou 'een haakje' alleen maar een manier zijn om een lastige politieke discussie in te tijd op te schuiven.

Woningaanpassingen/huishoudelijke hulp

De woningaanpassingen worden voor 2019 *niet* uitgezonderd van de maximale bijdrage van € 17,50 en straks per 2020 ook niet van het abonnement. Dat was eerder echter wel de gezamenlijke uitkomst van het bestuurlijk overleg. In een eerder stadium heeft de VNG gepleit voor het uitzonderen van de huishoudelijke hulp van het abonnement (om de bijdrage hiervoor dus inkomensafhankelijk te houden). De aanzuigende werking wordt juist voor de deze vorm van hulp verwacht. Dit voorstel was voor de minister vanaf het begin niet bespreekbaar.

Niet-AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens betalen geen abonnementstarief

Deze groep is nu tot een verzamelinkomen van € 35.175 vrijgesteld van het betalen van een eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen. Gemeenten hebben door een maatregel van het vorige kabinet destijds een bedrag van € 50 miljoen structureel in de decentralisatie-uitkering sociaal domein ontvangen. Zeer recent is ons gebleken dat de minister het voornemen heeft dat vanaf 2019 *alle* niet AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens geen eigen bijdragen meer betalen. Met de invoering van het abonnementstarief wordt de eigen bijdragen onafhankelijk van inkomen en vermogen. De afbakening van de groep niet AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens met een inkomen tot € 35.175 is daarmee niet meer mogelijk. Op dit moment is ons nog niet bekend of dit voornemen is meegenomen bij de berekening van de € 145 miljoen die gemeenten ontvangen ter compensatie van de lagere inkomsten uit eigen bijdragen.

Algemene voorzieningen deels wel en deels niet onder het abonnementstarief

Per 2020 wil de minister een aantal algemene voorzieningen onder het abonnement laten vallen. Het gaat dan om die algemene voorzieningen die als substituut kunnen worden gezien voor een maatwerkvoorziening (waarbij een duurzame relatie is tussen hulpverlener en cliënt). Dit is volgens de VNG niet werkbaar (veel diversiteit in algemene voorzieningen in plaats en tijd, ook binnen een gemeente zelf), het zal bovendien leiden tot hogere administratieve lasten voor gemeenten en meer regeldruk voor cliënten. Algemene voorzieningen zonder eigen bijdrage gaan nu onder het abonnementstarief vallen. Denk aan: hulp vanuit sociale wijkteams, inloopvoorzieningen of een algemene voorziening voor dagbesteding.

Weliswaar hebben gemeenten dan weer de mogelijkheid om bij bepaalde algemene voorzieningen het abonnementstarief op nul te zetten, maar dit moet dan in de verordening worden opgenomen. Gemeenten zullen vanwege het abonnementstarief gebruikers van een algemene voorziening ook vaker moeten gaan registreren.

De VNG pleit voor vertrouwen in gemeenten vanuit het rijk om het aan de individuele gemeente te laten een algemene voorziening wel/niet onder het abonnement te laten vallen.

Monitor aanzuigende werking

Er komt een meerjarige monitor die per 2019 in kaart brengt of, en in welke mate, er sprake is van een (onbedoelde) aanzuigende werking als gevolg van het abonnementstarief die een gemeente zelf niet kan beïnvloeden. In de monitor wordt gekeken naar de uitwerking per inkomenscategorie en soort maatwerkvoorziening. Er wordt ook bezien hoe in beeld kan worden gebracht of het abonnementstarief leidt tot meer mensen die, in de overgang van Zvw/Wmo naar de Wlz, langer 'in

de Wmo blijven' als gevolg van de 'zorgval'. Met de zorgval wordt bedoeld dat mensen die een Wlz-indicatie krijgen een veel hogere eigen bijdrage moeten gaan betalen en soms minder zorg krijgen. Reden voor veel mensen om zo lang mogelijk in de Wmo (en de Zvw) te blijven.

Alternatief voorstel gemeenten binnen huidige eigen bijdrage regeling

Wanneer wordt gekeken naar het doel van de maatregel, te weten de stapeling van zorgkosten bij middeninkomens tegengaan, zijn gemeenten van mening dat dit ook binnen de huidige eigen bijdrageregeling is te bereiken door bepaalde parameters aan te passen. Er zijn gemeenten die dit op grond van hun eigen beleid nu al doen. VWS heeft dit voorstel niet overgenomen.

Het verdere proces richting 2019/2020 kort geschetst

De minister zet de voorbereiding voor de invoering van de maatregel door. In 2019 wordt dus nog gewerkt met een 'tussenvariant' van het abonnementstarief. Deze wordt uitgevoerd door het CAK en binnen de huidige eigen bijdrage systematiek. Het CAK zet de maximum periodebijdrage op € 17,50.

Voor de werkwijze 2019 is een AMvB nodig die in juni is 'voorgehangen' bij het parlement (publicatie in september). Voor 2020 en verder is er een wetwijziging nodig. Deze wetwijziging is onder andere nodig om algemene voorzieningen onder het abonnementstarief te kunnen laten vallen. VWS wil de besluitvorming over het wetwijzigingsvoorstel uiterlijk maart 2019 afronden om de rest van 2019 als implementatiejaar te kunnen gebruiken. Het is voor de VNG nog wel de vraag of de implementatietermijn vanaf maart 2019 daarvoor voldoende is.

Wat blijft er ongewijzigd voor 2019?

- De bijdragesystematiek voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang valt *niet* onder deze maatregel en blijft ongewijzigd (met uitzondering van de wijzigingen die worden doorgevoerd voor beschermd wonen in de Wlz), ook na 2020.
- Voor 2019 blijft de wijze waarop het CAK controleert of het totaal van bijdragen de kostprijs niet te boven gaan hetzelfde.
- De wijze waarop inkomen en vermogen wordt betrokken in het vaststellen van de bijdrage blijft voor 2019 ongewijzigd. Het CAK blijft de inkomens- en vermogensgegevens betrekken in het vaststellen van de hoogte van de maximale bijdrage, dus ook voor de vaste bijdrage van 17,50 euro (ook al hebben deze in de meeste gevallen geen invloed op de hoogte van de maximale bijdrage per periode).
- De gegevensuitwisseling tussen gemeente/zorgaanbieder en CAK blijft voor 2019 ongewijzigd.
- De mogelijkheden voor gemeenten om lokaal eigen bijdrage beleid en minimabeleid (ook via het CAK) te voeren (voor individuen, groepen of specifieke voorzieningen) blijven in 2019 in stand. Wel geldt de maximale periode bijdrage van € 17,50.

Aanpassingen Wmo verordening voor 2019

Gemeenten die niet afwijken van het Uitvoeringsbesluit Wmo en in de Wmo-verordening alleen verwijzen naar het Uitvoeringsbesluit, hoeven hun verordening niet aan te passen.

Gemeenten die een van het Uitvoeringsbesluit afwijkend eigen bijdragebeleid hebben gevoerd, zullen de verordening mogelijk wel moeten aanpassen. De VNG zal in de komende weken de betreffende bepalingen in de Model Verordening Wmo aanpassen en deze bekendmaken in een aparte ledenbrief. Gemeenten kunnen wel alvast zelf nagaan of de aanpassing inderdaad nodig is.

Vervolgstappen

Op dit moment loopt er (tot 30 juni) een VWS internetconsultatie over de wetwijziging, waarop gemeenten kunnen reageren: <https://vng.nl/onderwerpenindex/maatschappelijke-ondersteuning/maatwerkvoorzieningen-wmo/nieuws/reageer-nu-op-de-internetconsultatie-abonnementstarief-wmo>. Graag reacties tot 26 juni ook naar de VNG, opdat er een gezamenlijke reactie gegeven kan worden.

De VNG beraadt zich op dit moment in overleg met G4, G40, P10 en het Netwerk Directeuren Sociaal Domein (NDSD) over onze inzet gedurende het verdere besluitvormingsproces over het abonnementstarief in het kabinet en de Tweede Kamer. De VNG gaat in ieder geval een brief sturen naar de minister De Jonge en de Tweede Kamer.

Deel 2: Zorg voor Jeugd

Op 16 april is het actieprogramma [Zorg voor de Jeugd](#) gepresenteerd in Utrecht, door minister Hugo de Jonge van VWS, minister Dekker van JenV en Victor Everhardt als voorzitter van de subcommissie Jeugd. Dit programma is onderdeel van het brede Interbestuurlijke Programma (IBP). De presentatie was in Leidsche Rijn, waar een pilot plaatsvindt om de specialistische jeugdhulp wijkgericht te organiseren. De locatie stond daarmee symbool voor de geest achter het IBP, overheden werken op basis van gelijkwaardigheid samen, en de maatschappelijke opgave staat centraal. Deze afspraken zijn in korte tijd tot stand gekomen, omdat er al sinds 31 januari een evaluatie op de nieuwe Jeugdwet ligt. Na een amendement van de Tweede Kamer bij de behandeling van de Jeugdwet in 2014 was de opdracht om na drie jaar een evaluatie aan de Tweede Kamer aan te bieden. Dat heeft geresulteerd in een evaluatie die begin 2018 is verschenen. In het actieprogramma Zorg voor de Jeugd staan een zestal actielijnen centraal, die een concrete richting geven aan het abstracte begrip 'transformatie':

Actielijn 1: Betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen

Actielijn 2: Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien

Actielijn 3: Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen

Actielijn 4: Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden

Actielijn 5: Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt

Actielijn 6: Investeren in het vakmanschap

Onderdeel van Zorg voor de Jeugd is de afspraak dat er een Transformatiefonds van €108 miljoen beschikbaar is. Op het niveau van de jeugdzorgregio moet op één of meerdere van deze zes actielijnen een plan worden ingediend om voor middelen in aanmerking te komen.

Transformatiefonds

Voor het Transformatiefonds is € 108 miljoen beschikbaar in de periode 2018-2020 (3x € 36 miljoen). Met het instellen van het Transformatiefonds is, naast het voorstel voor het fonds tekortgemeenten dat in de ALV van 27 juni 2018 voorligt, mede gehoor gegeven aan de oproep uit de motie 'Tekorten Sociaal Domein', die in juni 2017 op de ALV van de VNG is aangenomen. Het Transformatiefonds wordt voor de helft gevoed uit een budget dat als gevolg van een correctie in het jeugd- en Wmo budget dat anders rechtstreeks aan gemeenten zou worden uitgekeerd. De VNG heeft op het bestuurlijk overleg van 28 augustus jl. ingestemd met het voorstel deze middelen voor het Transformatiefonds te reserveren, op voorwaarde dat het rijk daar ook een substantiële bijdrage aan zou leveren. In het regeerakkoord heeft het rijk ook € 54 miljoen ter beschikking gesteld voor de transformatie van de jeugdhulp. Daarmee is aan de gestelde voorwaarde voldaan.

Omdat de herkomst van het gemeentelijke deel van het budget niet louter te herleiden is tot jeugd, heeft de VNG er van begin af aan op ingezet dat de middelen moeten kunnen worden ingezet voor transformatie van jeugdhulp in samenhang met het bredere sociale domein. Dat komt met name terug in actielijnen 3 en 4, die gaan over de verbinding van jeugdhulp en onderwijs en de aansluiting van jeugd naar volwassenheid.

In het vervolg van deze ledenbrief vatten we de essentie van het document Spelregels samen, dat is bijgevoegd bij deze ledenbrief. Over concepten van dit document is gesproken in de subcommissie Jeugd, de commissie Gezondheid en Welzijn en het VNG-bestuur.

Opzet en doel van het fonds

Om de vernieuwing van de jeugdhulp een impuls te geven, is het Transformatiefonds opgesteld. Gemeenten werken voor veel jeugdhulptaken regionaal samen. Daarom vraagt het Transformatiefonds een aanvraag op het niveau van een van de 42 jeugdhulpregio's. Een gezamenlijke aanvraag van een aantal jeugdregio's is ook mogelijk. Voor het beoordelen van de aanvraag zijn beoordelings- en toetsingscriteria gesteld. Beoordelingscriteria zijn basisvoorwaarden waar elke regio die een aanvraag moet doen, aan moet voldoen. De toetsingscriteria geven aan waar het regionale plan aan moet voldoen.

De verdeling van het transformatiebudget over jeugdzorgregio's is gebaseerd op het aantal jongeren per jeugdzorgregio. Hierdoor is aan de voorkant helder hoeveel transformatiebudget een regio ontvangt en wordt een race om de pot met geld voorkomen. De middelen worden via een decentralisatie-uitkering aan gemeenten uitgekeerd. Over de besteding van de middelen hoeft geen financiële verantwoording plaats te vinden richting het rijk. De verantwoording vindt plaats aan de gemeenteraad, en tussen regio's onderling. Iedere regio die aanvraagt, verklaart zich daarmee bereid om inzichten te delen en te willen leren van andere regio's.

Bij veel gemeenten spelen tekorten in het sociaal domein, met name veroorzaakt door tekorten op het jeugdhulpbudget. De initiatieven die de VNG hierop heeft genomen richting het rijk, en het voorstel fonds tekortgemeenten, zijn in een ledenbrief beschreven die geagendeerd is voor de ALV van 27 juni. De middelen in het Transformatiefonds geven, naast eigen middelen die vaak ter beschikking worden gesteld, extra ruimte om te investeren in de vernieuwing van de jeugdhulp. Aanvragen moeten uiterlijk 1 oktober worden ingediend, zodat in de decembercirculaire 2018 tot toekenning van de middelen kan worden overgegaan.

Ondersteuning beschikbaar

Vanuit het programma zorglandschap, een gezamenlijk programma van Rijk, VNG en de branches van jeugdhulpaanbieders, is ondersteuning [beschikbaar](#) om met u mee te denken hoe de inzet van deze middelen een bijdrage kan leveren aan verbeteren van de jeugdhulp. In het programma zijn ook mensen werkzaam die bij aanbieders van jeugdhulp werken, en die uw regionale inzet van middelen kunnen begeleiden met wetenschappelijk onderzoek, zodat de door u opgedane ervaringen ook ten goede komen aan andere regio's. Per 1 januari 2019 zal het programma zorglandschap wijzigen in het ondersteuningsprogramma Zorg voor Jeugd (OZJ). Zij gaan de komende jaren een rol spelen in het verbinden van regio's die met verschillende actielijnen uit het programma Zorg voor Jeugd aan de slag zijn gegaan.

Deel 3: Verlengde pleegzorg

Daarnaast is in het kader van het actieprogramma Zorg voor Jeugd de bestuurlijke afspraak gemaakt tussen rijk en VNG dat per 1 juli 2018 pleegzorg tot 21 jaar de nieuwe norm is. Het rijk heeft hiervoor structurele middelen ter beschikking gesteld in de meicirculaire. In de meicirculaire 2018 is aangegeven dat gemeenten hiervoor in 2018 € 5 miljoen krijgen, in 2019 € 10 miljoen, en vanaf 2020 structureel € 13,7 miljoen. De afgelopen jaren is het aantal pleegkinderen met zogenoemde verlengde pleegzorg gestegen. Gemeenten, pleegzorgaanbieders en het rijk vinden het van belang dat pleegkinderen, net als jongeren die in het eigen gezin wonen, het huis pas hoeven te verlaten wanneer ze hiertoe in staat zijn. Zij moeten de kans krijgen om langer gebruik te maken van de hulp en ondersteuning van het gezin en de pleegzorgaanbieder bij de overgang naar volwassenheid. Het is niet alleen beter voor jongeren om in een pleeggezin te blijven als ze nog niet op eigen benen kunnen staan, in een [maatschappelijke businesscase](#) is ook uitgerekend dat gemeenten en andere partijen hier behoorlijk mee besparen.

'Nee, tenzij...' naar 'ja, mits...'

Er wordt afgestapt van het huidige 'nee, tenzij systeem', waarbij moet worden aangetoond dat pleegzorg vanaf het 18e jaar noodzakelijk is en er wordt overgestapt op een 'ja, tenzij systeem'. Een pleegzorgrelatie kan alleen eindigen voor het 21e jaar wanneer pleegkind en/of pleegouders dit zelf willen. Gemeenten worden gevraagd hieraan uitvoering te geven door nieuwe pleegzorgrelaties standaard tot 21 jaar door te laten lopen en/of bestaande trajecten te verlengen.

De raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) heeft in een recent verschenen [advies](#) ervoor gepleit om voor veel meer vormen van jeugdhulp de leeftijdsgrens te verschuiven naar 21 jaar. De VNG gaat hier met de nieuwe commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs (ZJO) in september een standpunt over bepalen.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur